

PROBLEMATYKA UZALEŻNIEŃ

„UZALEŻNIENIE OD TELEWIZJI”

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 2

GRYFINO 2005

Opracowanie projektu:

Przemek Kuryło (kl. II LPU ZSP NR 2 w Gryfinie)

Współpraca przy badaniach:

Beata Burek (kl. II LPU ZSP NR 2 w Gryfinie)

Rafał Noga (kl. II LPU ZSP NR 2 w Gryfinie)

Prezentacja badań własnych

Badania na temat: „Uzależnienie od telewizji”, przeprowadzono wśród uczniów szkoły podstawowej i szkoły ponadgimnazjalnej. Grupę badawczą stanowili:

- uczniowie z klas II-VI w przedziale wiekowym 8-12 lat
- uczniowie z klas II-III w przedziale wiekowym 17-19 lat

Terenem niniejszych badań były szkoły gryfińskie:

- Szkoła Podstawowa nr.1
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr.1 i nr.2

Ogólna liczba badanych wyniosła 326 osób, w tym 110 uczniów ze szkoły ponadgimnazjalnej i 216 uczniów ze szkoły podstawowej. Dziewczęta w badanej populacji stanowiły 52% a chłopcy 48%.

Badania opierały się na anonimowych ankietach, które zawierały pytania zamknięte i otwarte.

Ankieta dla uczniów szkoły podstawowej zawierała 7 pytań zamkniętych.

Ankieta dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej zawierała 10 pytań w tym 3 otwarte.

1. Skłonność do oglądania telewizji.

Uzyskane wyniki wskazują iż w badanej grupie skłonność do oglądania telewizji wśród uczniów szkoły podstawowej deklaruje średnio 98 % badanych, przy czym w klasach starszych V-VI telewizję lubi oglądać 85 % uczniów.

Dziewczęta zainteresowane są oglądaniem telewizji w 90 %, a chłopcy w 97 %.

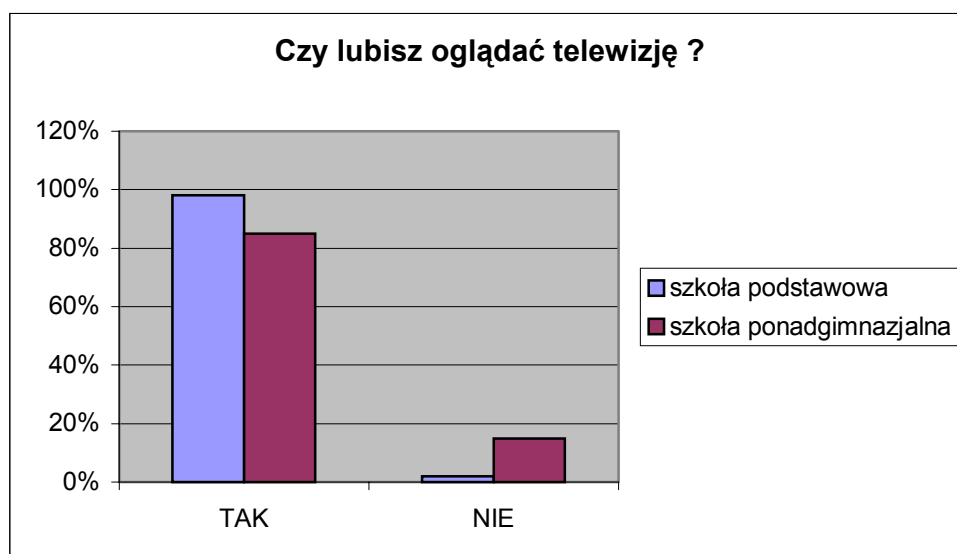
Młodzież szkoły ponadgimnazjalnej lubi oglądać telewizję w 85 %.

Wskaźnik procentowy dla dziewcząt wyniósł 88 %, a dla chłopców 82 %.

Tabela nr 1.

POZIOM EDUKACJI OGŁADALNOŚĆ TELEWIZJI	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
TAK	98 %	85 %
NIE	2 %	15 %

Wykres nr 1.

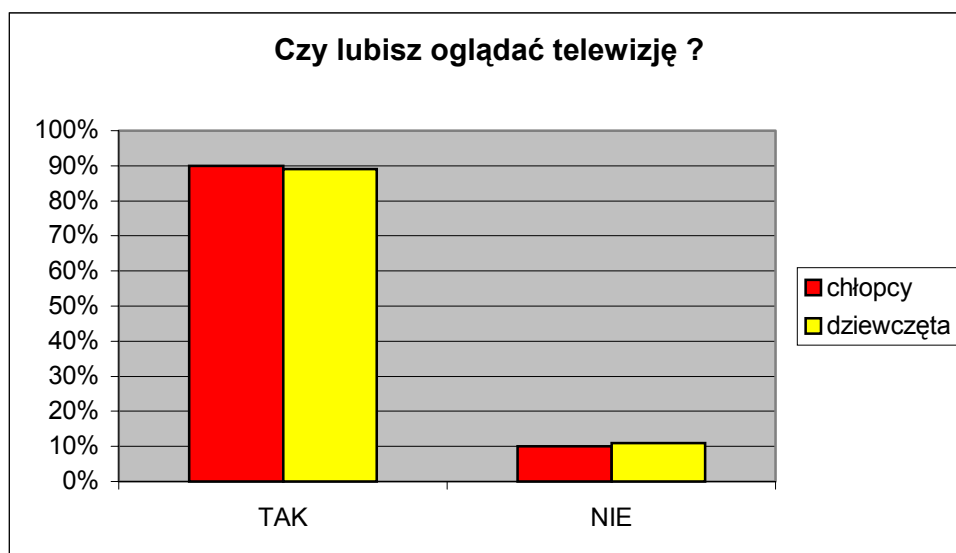

W badanej populacji chłopcy i dziewczęta w porównywalnym stopniu przejawiają skłonność do oglądania telewizji. Odsetek dla chłopców wyniósł 90 % a dla dziewcząt 89 %.

Tabela nr 2.

PLEĆ OGŁĄDALNOŚĆ TELEWIZJI	CHŁOPCY	DZIEWCZĘTA
	TAK	90 %
NIE	10 %	11 %

Wykres nr 2.

2. Czas oglądania telewizji.

Uzyskane wyniki dotyczące czasu poświęconego na oglądanie telewizji w ciągu dnia z uwzględnieniem wyróżnionych w ankiecie kategorii wskazują że: 40 % uczniów szkoły podstawowej ogląda telewizję przez 1 godzinę, 39 % uczniów przez 3 godziny, a pozostali – 21 % spędzają znacznie więcej czasu przed telewizorem. Na podstawie uzyskanych wyników biorąc pod uwagę płeć, zauważa się iż dziewczęta w większym odsetku aniżeli chłopcy spędzają czas przed telewizorem we wszystkich wyróżnionych kategoriach.

Inny rozkład wyników uzyskano wśród młodzieży ponadgimnazjalnej: 58 % badanych przyznało, że często ogląda telewizję. Uwzględniając 3 kategorie częstotliwości oglądania telewizji tj. 1 godzina, 3 godziny i więcej, należy stwierdzić iż:

- 9 % badanych ogląda telewizję przez 1 godzinę
- 11 % przez 3 godziny
- 38 % więcej niż 3 godziny

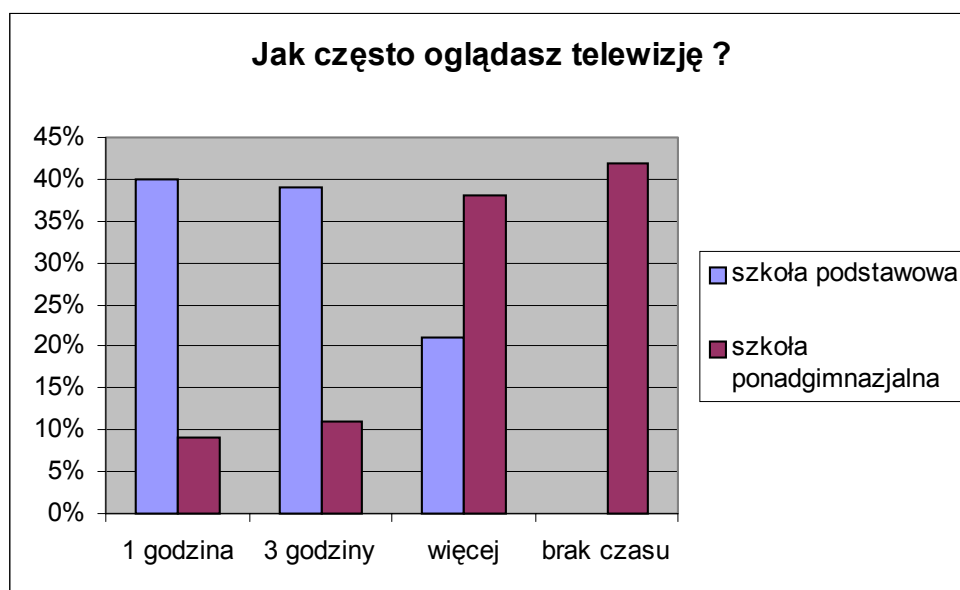
Należy podkreślić, że 42 % młodzieży powiedziało, że brak jej czasu na oglądanie telewizji ze względu na inne zajęcia.

Dziewczęta częściej niż chłopcy wypowiadały się o braku czasu na oglądanie programów telewizyjnych. Wskaźnik procentowy w tym zakresie dla dziewcząt wyniósł 42 %, a dla chłopców 21 %.

Tabela nr 3.

POZIOM EDUKACJI CZAS	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
1 GODZINA	40 %	9 %
3 GODZINY	39 %	11 %
WIĘCEJ	21 %	38 %
BRAK CZASU	0 %	42 %

Wykres nr 3.

3. Rodzaje oglądanych programów.

W badanej grupie uzyskane wyniki wskazują, że zróżnicowanie zainteresowań w zależności od wieku, wpływa na zróżnicowanie w zakresie rodzajów najczęściej oglądanych programów telewizyjnych.

Uczniowie szkoły podstawowej zarówno młodsi jak i starsi w największym odsetku, który wynosi ponad 62 % oglądają bajki. W dalszej kolejności największą popularnością cieszą się:

- 25 % filmy fabularne
- 8 % seriale
- 5 % programy przyrodnicze

Bajki i filmy fabularne cieszą się zbliżoną popularnością zarówno wśród chłopców jak i dziewcząt. Wskaźnik procentowy dla bajek wynosi 60 % a dla filmów fabularnych 40 %.

Seriale i programy przyrodnicze częściej oglądają dziewczęta aniżeli chłopcy.

Badana grupa uczniów ze szkoły podstawowej najczęściej ogląda telewizję:

- wieczorem 58 %

- po południu 31 %
- rano 11 %

Nie wystąpiły istotne różnice w rozkładzie wyników w grupie chłopców i dziewcząt.

Wśród młodzieży ponadgimnazjalnej największą oglądalnością wśród chłopców i dziewcząt cieszą się filmy fabularne – 68 % badanych.

Na kolejnych miejscach znalazły się:

- 13 % programy muzyczne
- 6,5 % programy sportowe
- 5,5 % programy dokumentalne
- 3,0 % programy przyrodnicze
- 2,5 % programy publicystyczne
- 1,5 % seriale

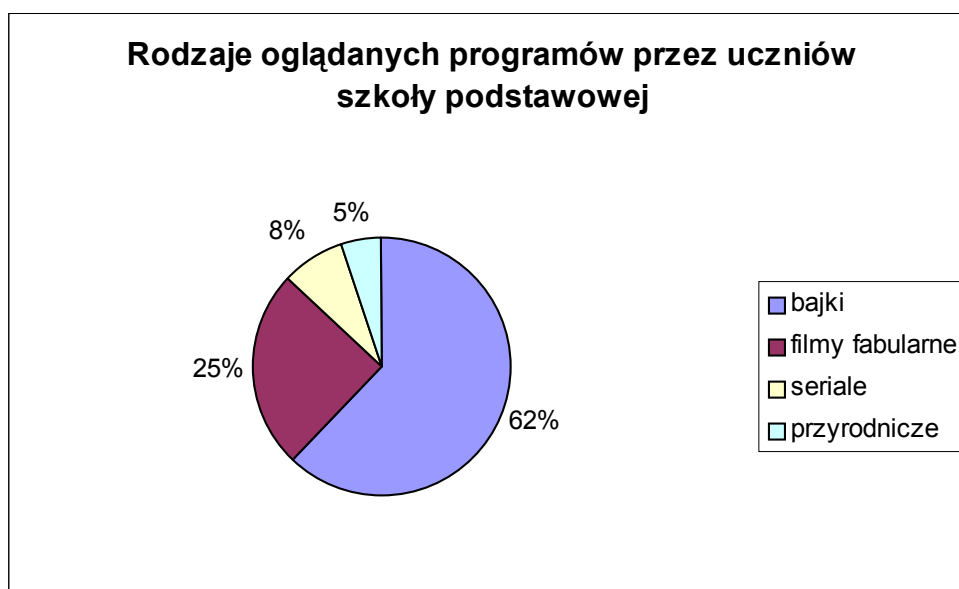
Wśród wyróżnionych programów dziewczęta najchętniej oglądają programy muzyczne, dokumentalne, przyrodnicze oraz seriale. Chłopcy natomiast preferują programy sportowe, muzyczne, dokumentalne.

Należy zwrócić uwagę na inne, nie wymienione w ankiecie programy, a uwzględnione przez ankietowanych. Są to: programy motoryzacyjne, erotyczne, kreskówki – popularne wśród chłopców, a wśród dziewcząt często oglądane są programy rozrywkowe, teleturnieje.

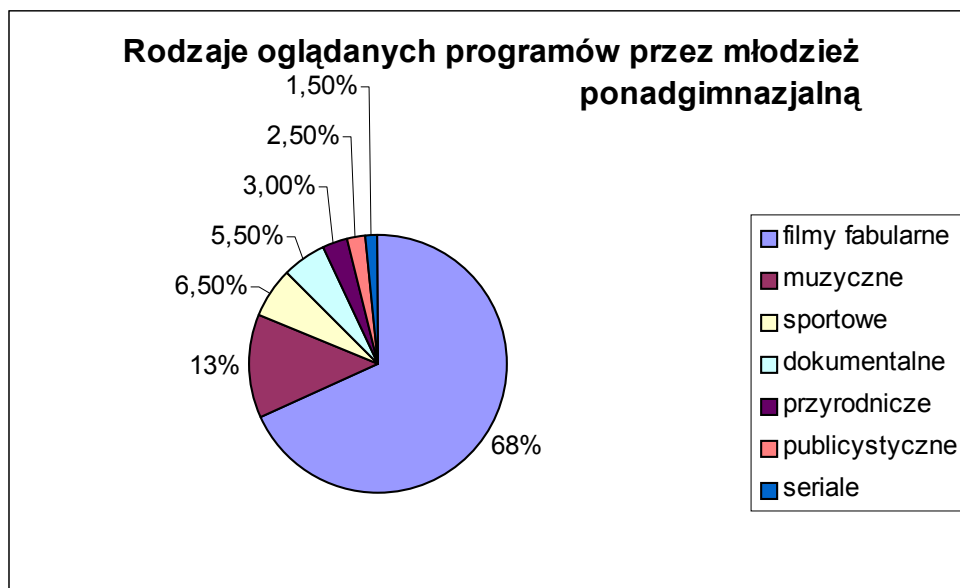
Tabela nr 4.

POZIOM EDUKACJI RODZ. PROGR.	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
BAJKI	62 %	0 %
FILMY FABULARNE	25 %	68 %
MUZYCZNE	0 %	13 %
SPORTOWE	0 %	6,5 %
PRZYRODNICZE	5 %	3,0 %
DOKUMENTALNE	0 %	5,5 %
PUBLICYSTYCZNE	0 %	2,5 %
SERIALE	8 %	1,5 %

Wykres nr 4.

Wykres nr 4a.

4. Popularność kanałów telewizyjnych.

W badanej populacji uczniów największą popularnością cieszy się głównie 6 kanałów telewizyjnych.

Uczniowie szkoły podstawowej preferują w znacznej większości kanały prezentujące bajki czyli Cartoon Network 60 % i kanał Jetx 30 %. W znacznie mniejszym odsetku oglądają:

- 5 % badanych Polsat
- 3 % badanych TVN
- 2 % badanych TVP 1

Zarówno chłopcy jak i dziewczęta w jednakowym stopniu są zainteresowani programami prezentowanymi w wymienionych stacjach telewizyjnych.

Młodzież ponadgimnazjalna włącza swoje odbiorniki na kanał muzyczny czyli MTV - 40 % badanych.

Zbliżoną popularnością cieszy się TVN 38 %. Na dalszym miejscu znalazły się takie stacje telewizyjne jak:

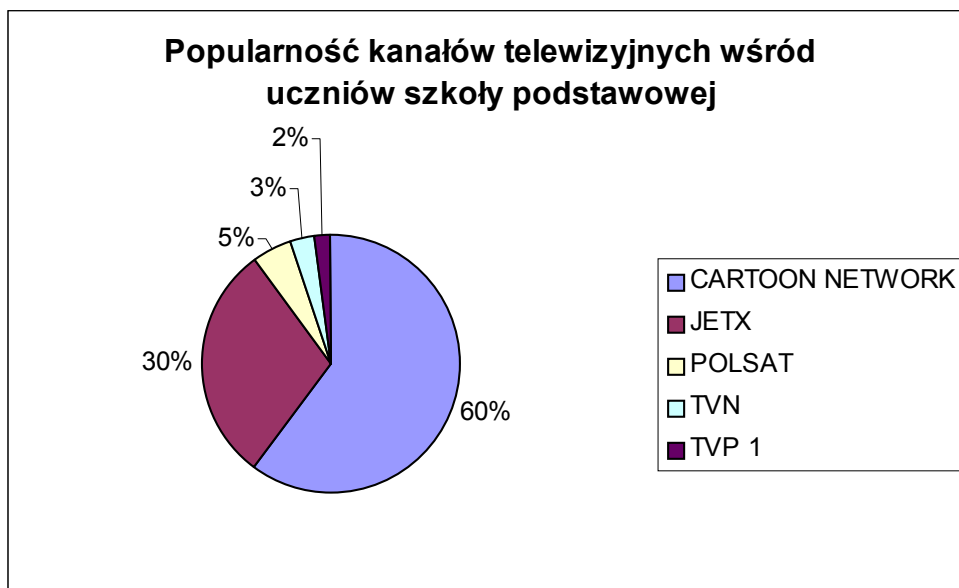
- 15 % Polsat
- 3 % TVP 1
- 2 % TVP 2
- 1 % Discovery
- 1 % Animal Planet

W tej grupie badanych dziewczęta preferują TVN, MTV, Polsat, TVP 1 i TVP 2, a chłopcy częściej wybierają MTV, Polsat, TVN, TVP 1.

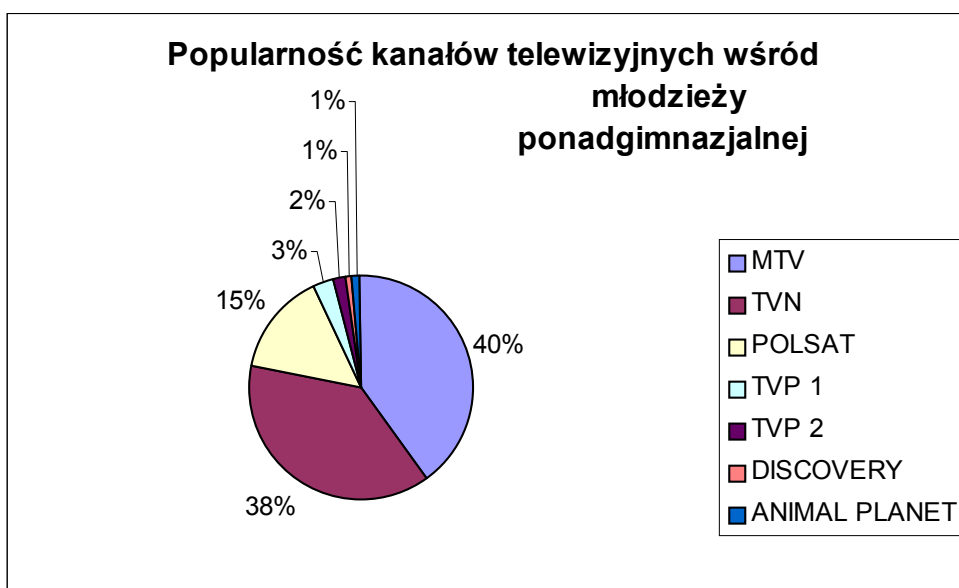
Tabela nr 5.

POZIOM EDUKACJI KANALY TV	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
CARTOON NETWORK	60 %	0 %
JETX	30 %	0 %
MTV	0 %	40 %
POLSAT	5 %	15 %
TVN	3 %	38 %
TVP 1	2 %	3 %
TVP 2	0 %	2 %
DISCOVERY	0 %	1 %
ANIMAL PLANET	0 %	1 %

Wykres nr 5.

Wykres nr 5a.

5. Członkowie rodziny oglądający telewizję.

Badani uczniowie ze szkoły podstawowej odpowiadając na pytanie z kim najczęściej oglądasz telewizję wskazywali rodzeństwo 51 %, następnie rodziców 40 %. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż uczniowie z klas młodszych częściej oglądają telewizję z rodzicami aniżeli uczniowie z klas starszych. Ponadto 8 % uczniów w badanej grupie samodzielnie ogląda telewizję, a 1 % wspólnie z dziadkami. Rozkład wyników wśród chłopców i dziewcząt jest bardzo zbliżony.

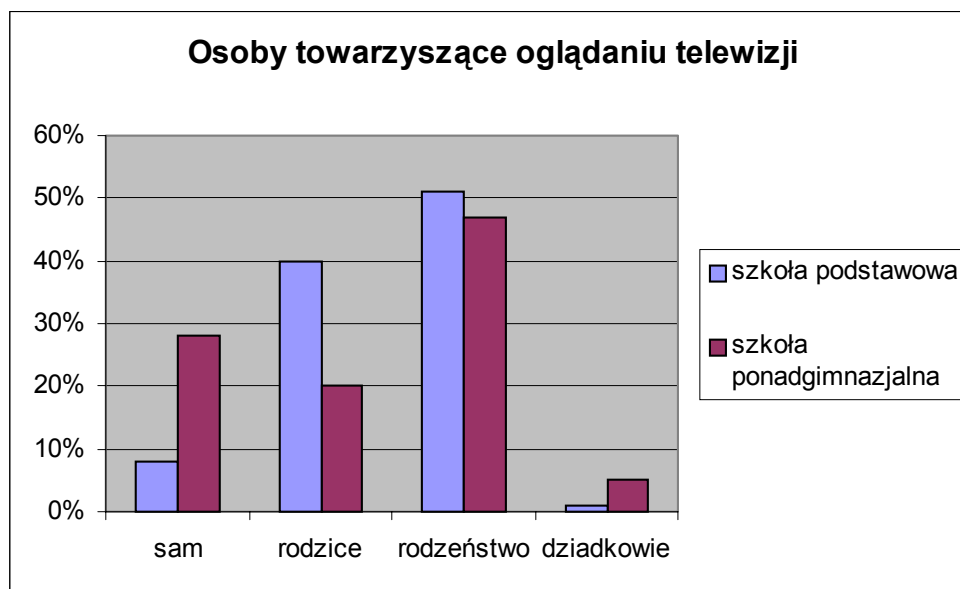
Młodzież szkoły ponadgimnazjalnej zapytano, który z członków rodziny najczęściej ogląda telewizję. Z uzyskanych danych wynika, że najczęściej przed telewizorem zasiada:

- 47 % rodzeństwo
- 28 % sami badani
- 20 % rodzice
- 5 % dziadkowie

Tabela nr 6.

POZIOM EDUKACJI CZŁONEK RODZ.	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
SAM	8 %	28 %
RODZICE	40 %	20 %
RODZEŃSTWO	51 %	47 %
DZIADKOWIE	1 %	5 %

Wykres nr 6.

6. Szkodliwość telewizji.

Grupa badanej młodzieży ponadgimnazjalnej wypowiedziała się na temat szkodliwości telewizji. Na podstawie analizy uzyskanych wyników można stwierdzić iż:

- 45 % badanych uznało, iż telewizja nie jest szkodliwa
- 30 % badanych uznało, że jest szkodliwa
- 25 % badanych nie ma na ten temat zdania

Należy zauważyć, iż dziewczęta w większym odsetku 51 % aniżeli chłopcy 37 % wypowiedziały się o braku szkodliwości.

Ponadto więcej chłopców 31 % aniżeli dziewcząt 19 % nie potrafi wyrazić swojej opinii na ten temat.

Badana grupa młodzieży argumentowała swoją opinię na temat szkodliwości telewizji bądź jej braku. Nie wystąpiły istotne różnice w rozkładzie wyników w grupie chłopców i dziewcząt.

Najczęściej pojawiające się rodzaje wypowiedzi:

Opinie pozytywne:

- 56 % telewizja uczy
- 32 % zapewnia rozrywkę
- 12 % rozwija zainteresowania

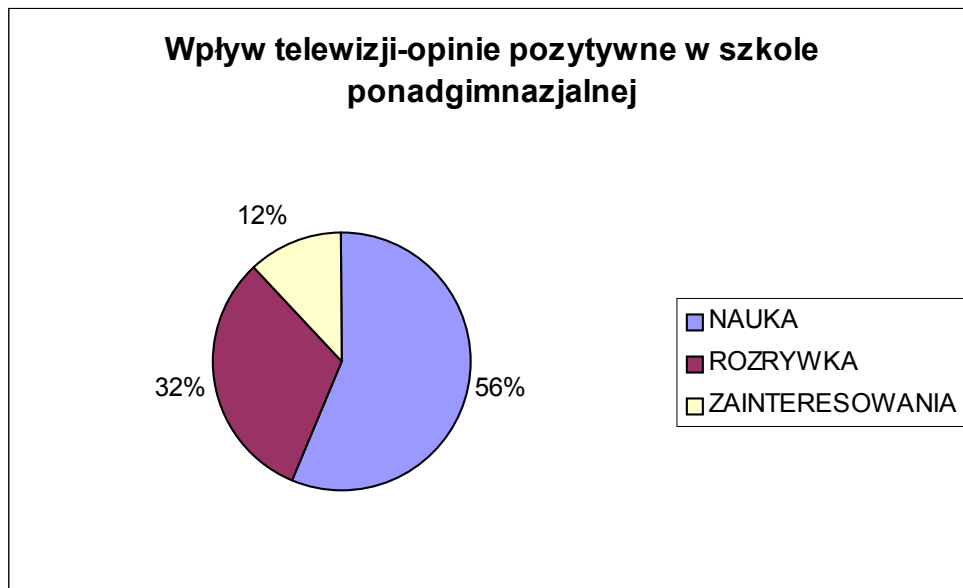
Opinie negatywne:

- 45 % zabiera dużo czasu
- 35 % psuje wzrok
- 15 % negatywnie wpływa na psychikę
- 5 % może powodować rozpad rodziny

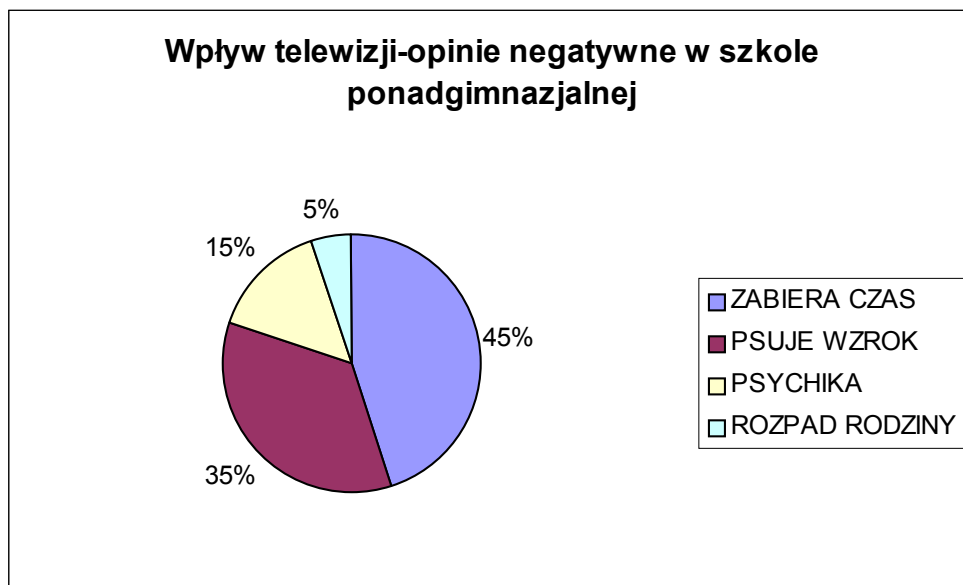
Tabela nr 7.

SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA			
OPINIE POZYTYWNE		OPINIE NEGATYWNE	
UCZY	56 %	ZABIERA CZAS	45 %
ROZRYWKA	32 %	PSUJE WZROK	35 %
ZAINTERESOWANIA	12 %	PSYCHIKA	15 %
		ROZPAD RODZINY	5 %

Wykres nr 7.

Wykres nr 7a.

7. Posiadane w domu odbiorniki telewizyjne.

W badanej grupie uczniów stwierdzono:

w rodzinach uczniów szkoły podstawowej znajduje się zazwyczaj jeden odbiornik telewizyjny – 51 % odpowiedzi,

- 29 % uczniów posiada dwa odbiorniki
- 17 % uczniów posiada trzy odbiorniki
- 3 % uczniów posiada więcej

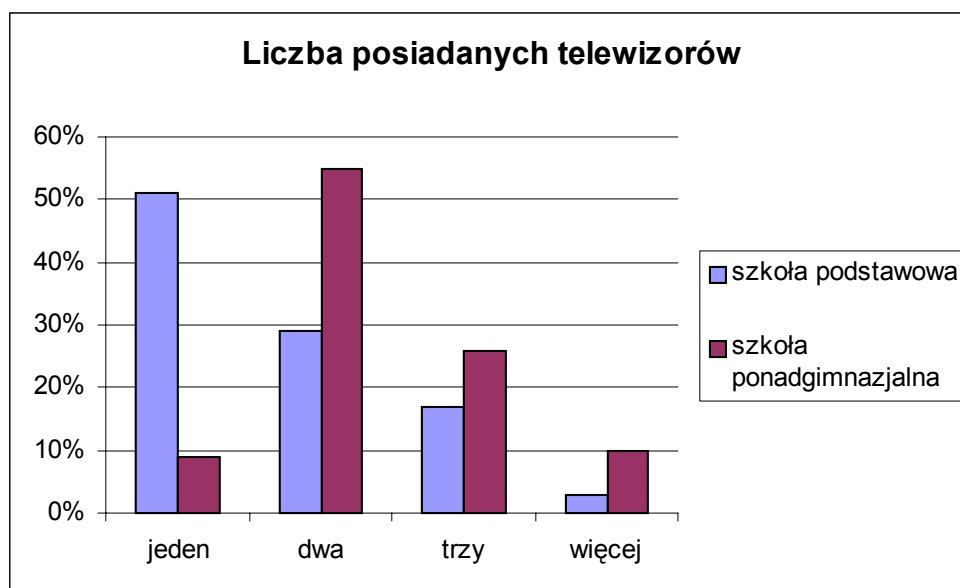
Młodzież ponadgimnazjalna przyznała w 55 %, że posiada w domu dwa telewizory,

- 26 % posiada w domu trzy telewizory
- 10 % posiada w domu więcej telewizorów
- 9 % posiada w domu jeden telewizor

Tabela nr 8.

POZIOM EDUKACJI ILOŚĆ TELEWIZ.	SZKOŁA PODSTAWOWA	SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA
JEDEN	51 %	9 %
DWA	29 %	55 %
TRZY	17 %	26 %
WIĘCEJ	3 %	10 %

Wykres nr 8.

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie

Rozważania na temat uzależnienia od telewizji należy rozpocząć od uściślenia pojęć:

Telewizja - którą od strony technicznej określa się jako „przesyłanie ruchomych obrazów i przynależnego do nich dźwięku na odległość za pomocą fal, nadawanie ich i odbieranie przez specjalną aparaturę. Ze względu na funkcje społeczne jest to składnik i potrzeba ludzkiego życia, sugestywny środek informacji i rozrywki.”

Media - środki za pomocą których dociera się do masowego odbiorcy: prasa, radio, telewizja.

Uzależnienie – stan psychicznej lub fizycznej zależności od kogoś, czegoś, popadanie w nawyk, nałóg.

Telewizja jako integralny element środowiska człowieka jest obecnie zjawiskiem powszechnym i nierozzerwalnie związanym z jego codziennym funkcjonowaniem. Stanowi jeden z najważniejszych czynników opiniotwórczych. Niezwykła siła perswazyjna telewizji tkwi już w samym fakcie publicznej emisji określonych treści, co dla telewidzów jest wystarczającym powodem uznania ich za społecznie ważne.

Każdy program emitowany w telewizji łączy w sobie w różnym stopniu cechy:

- 1) okna na świat – odnosi się do realnych aspektów życia
- 2) kina domowego – przeniesienie w rzeczywistość fikcyjną
- 3) uniwersytetu – odnosi się do świata wiedzy, symboliki, wartości

Telewizja pokonuje bariery wiekowe, działa na ludzką świadomość i podświadomość. Umożliwia zaspokajanie potrzeb, wpływa na ludzkie postawy, wyznacza sposoby i formy komunikowania się.

Uwzględniając aspekt historyczny w dziejach komunikowania się ludzkiego wyróżnia się następujące stadia:

- 1) Era znaków i sygnałów (dźwięki, zapachy, obrazy)
- 2) Era mowy i języka (mowa artykułowana)
- 3) Era pisma
- 4) Era druku i komunikowania masowego (książka, ulotka, gazeta)
- 5) Era telekomunikacji i informatyzacji (wynalezienie telegrafu, telefonu, fotografii, płyty gramofonowej, filmu, radia i telewizji – I poł. XX wieku)
- 6) Era komputera (procesor, mikroprocesor, płyta kompaktowa, internet)

Powyższy podział epok rozwoju komunikowania wskazuje na kumulację mediów. Obecnie nadal przecież posługujemy się mową, drukiem, znakami. Nowe środki w istotny sposób uzupełniają i zmieniają dawne formy komunikowania.

Telewizja w ostatnich czasach, co wyraźnie daje się zauważyć, staje się środkiem przekazu stale zmieniającym się z powodu nowej technologii i nowych systemów produkcji. Również w życiu dzieci miejsce telewizji ulega dzisiaj wyraźnym przemianom, przestaje być ona głównym źródłem informacji, rozrywki, a staje się jednym z wielu elektronicznych środków przekazu. Ulega dynamicznemu rozwojowi, czego wyrazem są nowe media, tj. telewizja satelitarna, telewizja kablowa, video, teletekst. Systematycznie wzrasta również liczba ich odbiorców, w tym również dzieci.

Dziecko w świecie wirtualnym można rozumieć jako dziecko przebywające w świecie nierzeczywistym, cechującym się doskonałością i siłą przyciągania. Kontakt z nim daje młodemu widzowi nowe możliwości rozwojowe, ale niesie także pewne zagrożenia. Nie można powstrzymać dziecka przed kontaktem ze światem wskazywanym przez media, ale jednocześnie należy edukować dziecko w zakresie sposobu kontaktowania się z tym światem.

W obecnym czasie dziecko ma ułatwiony kontakt z telewizją, bo w każdej rodzinie nawet ubogiej znajduje się telewizor. Dzieci spędzają przed nim bardzo dużo czasu oglądając programy telewizyjne lub przebywają w obszarze oglądania wykonując inne czynności. Badania nad tą problematyką prowadzone

przez J.Izdebską i L.Kirwill wskazują, że wybór telewizji jako sposobu spędzania wolnego czasu zależy od wieku, zainteresowań, inteligencji, zdolności odbiorcy, wykształcenia rodziców, sytuacji materialnej rodziny. Zdaniem innych badaczy telewizja spełnia różne funkcje wobec widza.

Podstawowe z nich, uznawane za pozytywne to:

- 1) przekazywanie informacji w sposób atrakcyjny
- 2) oddziaływania wychowawcze (dostarczanie wzorów postępowania aprobowanych społecznie)
- 3) przekazywanie wartości moralno-obyczajowych
- 4) kształtowanie i rozwijanie zainteresowań, rozwijanie procesów poznawczych – percepcji, uwagi, pamięci, rozumienia
- 5) wyrównywanie poziomu wiedzy dzieci z różnych środowisk, umożliwienie kontaktu z teatrem, filharmonią, sportem, światem przyrody i zwierząt
- 6) dostarczanie zabawy – realizowanie marzeń bez narażania się na ryzyko nieudanych prób, dostarczanie ulubionej formy rozrywki

Telewizja przedstawia też modele, których zachowanie nie jest społecznie aprobowane, nasycone przemocą i agresją, stanowi zagrożenie dla dziecka o nieukształtowanym systemie wartości. Jednocześnie jednak należy pamiętać, że wzorce zachowań tworzą się u małego dziecka na podstawie jego rzeczywistych działań i to one stanowią oparcie dla oceny tego co dziecko widzi na ekranie. Oddziaływania negatywne telewizji to przede wszystkim:

- 1) zakłócenie organizacji dnia
- 2) pobudzanie zachowań aspołecznych poprzez popularyzację negatywnych wzorców
- 3) zagrożenia dla zdrowia psychicznego: nadmiar wrażeń słuchowo-wzrokowych, drażliwość, słabsza koncentracja
- 4) zagrożenie dla zdrowia fizycznego: bierność, brak zajęć ruchowych
- 5) chaos informacyjny

- 6) zacieranie różnic między wyobraźnią a rzeczywistością
- 7) obniżenie zdolności do własnej inwencji twórczej i pomysłowości
- 8) osvajanie się z agresją i grozą
- 9) zaburzenia życia rodzinnego

Nie można jednoznacznie rozstrzygnąć czy samo oglądanie telewizji wpływa na dziecko pozytywnie bądź negatywnie. Wydaje się, że istotnym czynnikiem jest selekcja programów o określonej treści i formie. Sposób tej selekcji zdeterminowany jest indywidualnymi cechami dziecka i zachowaniem jego najbliższego otoczenia. Dziecko nie ma wystarczających kompetencji do odbioru telewizji, dlatego czas spędzany przed telewizorem powinien być kontrolowany przez rodziców, a oglądany program winien być tematem do wspólnej rozmowy. Im częściej rodzice nie mają wpływu na selekcję programów, które oglądają ich dzieci, tym częściej pojawiają się oskarżenia dotyczące uzależnienia od telewizji.

Uzależnienie od telewizji - to przede wszystkim brak racjonalnego sposobu korzystania z jej oferty, oglądanie telewizji to jedyna forma aktywności dziecka. Telewizor staje się najważniejszym domownikiem, obecnym w każdej sytuacji. Skutkiem takiego traktowania telewizji jest zastępowanie bezpośredniego kontaktu z rzeczywistością - kontaktem ze światem wirtualnym.

Jak złagodzić negatywny wpływ telewizji i uczynić z niej sprzymierzeńca w procesie rozwoju osobowości ?

Do najważniejszych działań należałoby zaliczyć:

- 1) ograniczenie dostępu do telewizji (wiąże się to ze zmianą przyzwyczajeń wszystkich członków rodziny)
 - do 18 miesiąca życia – wychowanie bez telewizji
 - od 1,5 roku – 15 minut w ciągu dnia
 - w wieku przedszkolnym - 1 godzina dziennie
 - z wiekiem wydłuża się czas, lecz w taki sposób, by nie kolidowało to z innymi zajęciami

- 2) kontrola oglądania programów telewizyjnych przez dzieci
 - dobór audycji uwzględniający możliwości rozwojowe, percepcyjne, zainteresowania, potrzeby psychiczne i wiek
- 3) oglądanie telewizji z dziećmi i rozmowy z nimi na temat obejrzanych programów (bo niektórzy rodzice wyęczają się telewizją w rozwiązywaniu problemów wychowawczych)
- 4) wykształcenie u młodego widza krytycznej postawy wobec prezentowanych treści
- 5) starsze dzieci, młodzież należy mobilizować do dyskusji na temat postaw ekranowych bohaterów, wydarzeń i poruszanych problemów

Wielki wpływ telewizji na dzisiejsze młode pokolenie jest nie unikniony, dlatego należy to zagadnienie mieć stale na uwadze w dobie problemów cywilizacyjnych i kulturowych. Tym bardziej, że w przyszłości, jak zauważają badacze, będzie następowało znaczne osłabienie monopolistycznej pozycji szkoły jako źródła informacji dla uczniów - w wyniku rozwoju środków masowego przekazu.

ROZDZIAŁ III

Podsumowanie i wnioski

1. Skłonność do oglądania telewizji jest bardzo duża zarówno wśród uczniów w przedziale wiekowym 8 – 12 lat (98 %), jak i wśród młodzieży w wieku od 17 – 19 lat (85 %).
2. Uczniowie szkoły podstawowej spędzają przed telewizorem od 1 – 3 godzin dziennie. Dziewczęta poświęcają oglądaniu telewizji więcej czasu aniżeli chłopcy.
Można przypuszczać, że rodzice lub opiekunowie kontrolują spędzanie czasu wolnego przez swoje dzieci. Przypuszczenie to jest tym bardziej możliwe do przyjęcia, jeśli rozważy się fakt, iż osoby badane w tej grupie najczęściej oglądają program telewizyjny z rodzeństwem (51 %) i rodzicami (40 %). Dzieci oglądają telewizję przede wszystkim wieczorem (58 %) oraz po południu (31 %).
3. Młodzież ponadgimnazjalna również w wysokim odsetku, bo 85 % lubi oglądać telewizję. Blisko 60 % badanych przyznało, że ogląda telewizję często. Czas, jaki poświęcają temu zajęciu to ponad 3 godziny dziennie. Najczęstszymi telewidzami spośród członków swoich rodzin, badani wymienili: rodzeństwo, siebie samych, rodziców.
Należy zauważyć iż 42 % badanych w tym zwłaszcza dziewczęta wypowiedziało się o braku czasu na oglądanie telewizji, ze względu na inne zajęcia.
4. Rodzaje oglądanych programów telewizyjnych ściśle związane są z wiekiem rozwojowym, oczekiwaniami, zainteresowaniami telewidzów. Wskazuje na to analiza uzyskanych wyników badań.

Uczniowie szkoły podstawowej w znacznej większości (62 %) oglądają bajki oraz filmy fabularne (25 %).

W związku z tym do najpopularniejszych kanałów telewizyjnych należą: Cartoon Network (60 %), Jetx (30 %) oraz Polsat i TVN.

5. Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej najczęściej wybierają filmy fabularne (68 %), programy muzyczne, sportowe, dokumentalne.

Największą więc popularność zdobywają takie kanały telewizyjne jak: TVN, MTV, Polsat, TVP 1.

6. Swoboda w korzystaniu z telewizji wiąże się w pewnym stopniu z ilością posiadanych w domu odbiorników telewizyjnych.

Na podstawie uzyskanych wyników uczniowie szkoły podstawowej są pod większą kontrolą – ponad połowa posiada w domu tylko 1 odbiornik telewizyjny, a 1/3 badanych 2 odbiorniki.

Odwrotny rozkład wyników występuje wśród młodzieży ponadgimnazjalnej, większość (55 %) posiada 2 telewizory, 1/4 badanych – 3 telewizory, pozostali posiadają jeden odbiornik telewizyjny. Posiadanie własnego telewizora może stać się niebezpiecznym przyzwyczajeniem – prowadzącym do nałogu telewizyjnego.

7. Opinie na temat szkodliwości telewizji uzyskane wśród młodzieży ponadgimnazjalnej są podzielone. Blisko połowa badanych uważa, że telewizja nie szkodzi. Spełnia pozytywną rolę, ponieważ uczy, zapewnia rozrywkę, rozwija zainteresowania.

1/3 badanych uznała, że telewizja szkodzi, ma ujemny wpływ na nasz wzrok, zabiera sporo czasu, negatywnie wpływa na psychikę, a niekiedy powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu rodziny.

1/4 badanych nie ma wyrobionego zdania na ten temat, i nie zajęła stanowiska w tym zakresie.

Ludzie we wszystkich społeczeństwach potrzebują informacji, by podejmować decyzje w życiowych sprawach. Z mediów czerpią wiadomości, rady, wzory ról społecznych, rozrywkę i reklamy.

Media kształtują percepcję społeczną, a jeśli zdarza się, że ludzie nieuważnie z nich korzystają, wzmacnia to jeszcze ich moc.

Wielu użytkowników nowych mediów fascynuje się światem przez nich przedstawianym. Pojawiają się osobowości: maniaka telewizyjnego, maniaka gier komputerowych, maniaka internetowego. Ta narkotyzująca funkcja najnowszych mediów zasługuje na baczną uwagę – alarmują naukowcy i badacze zagadnienia. Amerykańscy prognostycy społeczni zachęcają do pielęgnacji wysokiej wrażliwości w dobie wysokiej technologii. Oznacza to zachowanie umiaru i proporcji w użytkowaniu mediów, odnoszenie się do nich jak do narzędzi, nie zaś stawiania się ich niewolnikami.

Społeczeństwo medialne musi odzyskać panowanie nad mediami, nadać im nie tylko techniczne i rynkowe, ale również obywatelskie i ludzkie oblicze.

Należy przecież pamiętać, że to człowiek jest początkiem i końcem procesu komunikowania się.

BIBLIOGRAFIA

1. Francuz P., Psychologiczne aspekty odbioru telewizji., Lublin 1999.
2. Gajda J., Media w edukacji., Kraków 2004.
3. Iglińska J., Telewizja w życiu dziecka. „Życie szkoły” nr 3/2002.
4. Izdebska J., Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku., Białystok 2001.
5. Izdebska J., Rodzina, dziecko, telewizja. Szanse wychowawcze i zagrożenia telewizji., Białystok 2001.
6. Janota-Palusińska M., O oddziaływaniu telewizji. „Wychowawca” nr 5/2004.
7. Kielar-Turska M., Dziecko w świecie wirtualnym. „Wychowanie w przedszkolu” nr 3/2002.
8. Kołodziejska D., Telewizja wpływa na rozwój dziecka. „Edukacja i Dialog” nr 136/2002.